

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԱՄԱՆՈՐ ԵՎ ՍՈՒՐԲ ԾՈՇԻՆԴ

ավերժի գիրկն անցավ իրադարձություններով հարուստ և ստեղծագործ աշխատանքի և մի տարի՝ 1960 թվականը, և ահա նոր՝ 1961 թվականը, որպես

նոր կյանքի սպիտակ մատյան, որ բաց ենք անոնմ ամառորդի խոներով. Երազաբեններով, գործունեության և աշխատանքի նոր եռանդով, հնուանկարներով։

Ժամանակի տեսակետից նին և նոր տարին են նեն, հավերժական, անփոփօն։ Հավետենականության խորենուրդն ենք զգում և ապրում նոր տարվա գալուստով։ Տարդն է, որ ԳնՈՒՄ է, ԱՆՑՆՈՒՄ, ՓՈՓՈԽՎՈՒՄ, իսկ ժամանակի հետ, ժամանակի մեջ ՄՆՈՒՄ է մարդու գործը միայն։ Տարին նորանում է, մարդու ՆՈՐ ՀԱՎԱՏՈՎ, ՆՈՐ ԽՈՀԵՐՈՎ, ԵՎ ՆՈՐ ԳՈՐԾՈՎ։ «Զի հինն անց և արդ նոր եղաւ ամենայն» (թ Կորճ. թ 17)։

Արդարեւ, ժամանակի մեջ անցնում է մարդու հավերժի գիրկը, բայց մենում է մարդու գործը որպես կորող, հուշարձան սիրազորության։

Մարդու գերազույն կոշումն է հավերժական այդ ժամանակը լցնել ազնիվ ու բարի գործերով, վեհ ու վսեմ խոներով ու իդեալներով, արդյունաշատ աշխատանքով՝ ի բարօրություն ժողովրդի, Հայրենիքի և մարդկության։

Հին տարվա մայրամուտին և ամառորդի լուսարացին, որպես ժողովուրդ և եկեղեցի, մեր մատանիւններն ու զգացմունքները առաջին հերթին կենացնանում են երկու հիմնական, ներշնչող հրականություններին։

ՄԱՅՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ԵՎ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ Ս. ԷԶ-ՄԻԱՆԻ վրա։

Ազգիս Վեհափառ Հայրապետը, հունվարի 6-ին, Մայր Տաճարում խոսած Մննդյան եր ժառողի մեջ, անդրադառնում էր հայ ժողովրդի կյանքում այսօր կենսական նշանակության ունեցող հոգեարքայական այդ երկու առանցքներին, որոնց շուրջ պատվում է ողջ հայ կյանքը և Մայր Հայրենիքում, և Սփյուռքում։ «ՀԱՅ ՀՈԳԻՆԻ ԿԵՆԴԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՅՐԱՄԱՅՐՈՒԹԻՐ, ԽԻԱՎ. ՈՒ ԱՆՍՊԱՌ» երկու աղյուսներն են Հայ եկեղեցու Գլուխ Մայր Արք Ս. Էջմիածինը և Մայր Հայրենիքը։

Ամառորդի և Ս. Մննդյան բոլվանդակալից եր պատգամի մեջ, Վեհափառ Հայրապետը, ակնաւեկելով այդ երկու աղյուսներին, ասում է. «ՈՎ ՏԱՐՍՈՒԹԻՐ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՒԹԻՐ, ԱՅՍ ՆՇԱՆՈՎ ՊԻՏԻ ԱՊՐԻՍ, ԱՅՍ ՆՇԱՆՈՎ ՊԻՏԻ ՀԱՂԹԵՍ ԵՎ ԱԼ ՊԻՏԻ ԶՄԵԽՆԻՍ ԴՈՒՆ ԵՐԲԵՌ, ԵՐԲԵՌ»։

Մեր ժողովուրդը, նոր տարվա սեմին, իր Հայրենիքում, անել է, մեծացել բարոյակես, հոգեպես, «ընդ միոյ երեսուն, ընդ միոյ փարսուն և ընդ միոյ հարիւ»։

Ազգային-եկեղեցական տեսակետից, 1960 թվականը մեր եկեղեցական տարեգործյան մեջ պատմական տարի հանդիսացած մանավանդ նախանդ, որ Ամենայն Հայոց Հայրապետը, խաղաղության առաքելությամբ, հովվապետական այցելություն տվեց արտօսահմանյան 7 երկրների եկեղեցական համայնքներին, իր հավատացյալ հոտին, «ՎԱՅՆ ՆԵՐԹԻՆ ԽԱՂՎԱՂՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՀԱ-

ՅԱՍՏԱՅԵԱՅՅ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆ ՀԱՅ ՀԱՎԱՏԱՅՅԱԼ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ», — ինչպես նշել է Վեհափառ Հայրապետը իր Մենդյան գեղեցիկ բարովի մեջ:

Վերլուծելով հովվապետական իր այցելության նովուր-քարոյական, ազգային-եկեղեցական և հայրենասիրական նշանակությունը, Վեհափառ Հայրապետը ասում էր իր բարողում. «Այս ամառ կատարած Մեր հովվապետական այցելությունը իԱմերկա՝ Հյուսիսային և Հարավային, Մեզ անգամ մը ևս համոզեց, թե չկա մեր Ազգին և Եկեղեցին համար ավելի մեծ բարիք, քան ներքին խաղաղությանը, քան ներքին միությունը և համերաշխ գործակցությունը Ս. Էջմիածնի համլիտենական լույսին և օրինության ներքեւ, հանուն մեր սուրբ հավատքի պահպանման, հանուն մեր Ս. Եկեղեցիի պահպանման, հանուն Մեր պահպանության գավակներուն կյանքին պահպանման, հանուն պահպանման, հանուն հայ հօգիի կենդանության, օտար, հյուրնեկալ ափերու վրա»:

Վերածնված հայ ժողովուրդը և լուսաշող Մայր Հայրենիքը, մեր պարծաճ Մայր Արքու Ս. Էջմիածնին, նոր տարվա շեմքին, հայ կյանքում իրենց առաքելությամբ ոչ միայն հանդիսանում են Փրկության լաստը ալեկոծությանց մեջ ծփացող Սփյուտքի հայության համար, այլ նաև ավելի քան երեք, լոյս են մուրի դեմ, միություն բաժանման դեմ, անհոգակելի ամբարտակ՝ ծովման դեմ, ինչդան էլ նոր վատանգներ մոտենան հայոց երդիկներին:

Մայր Հայրենիքը և Մայր Արքու Ս. Էջմիածնին նոր ու անխորտակ և կենսունակությամբ լի, այժմ և հավիտյան:

Նոր տարվա լուսարացին, բրիսունեական Եկեղեցիների գանգերը ավետում են ի լուսաշխարհի՝ «մեծ և սխանչելի խորհուրդ»-ը, խաղաղության իշխանի ծնունդը, «Յերկիր ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ», ի ՄԱՐԴԻԿ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆ»:

Պատմության մեջ մի անգամ ծնված Խաղաղության իշխանը, «որ բնակեաց ի մեզ», կարող է ծնվել բոլոր մարդկանց սրտերում, երանց բարոյական և նովուր կյանքում ամեն օր, եթե գտնի թերլինեմի մոստի մասնություն ու խաղաղ մքնուրարը: Մարդու ստեղծվել է աստվածային սիրով և մարդու սիրով և մեջ պետք է Աստված ուրախան: «Աղոքի և սպասումի և շնորհերու այս մեծ պահուն, — ասում է Վեհափառ Հայրապետը Մենդյան իր պատգամում, — մեր հուսացյալ նոգիները կրկին կեցվին սրբազն հույզերով և իդերով՝ վասն խաղաղության մեր հոգի-

ներուն, վասն խաղաղության Եկեղեցվոյն մերոյ և ազգին Հայոց, վասն խաղաղության համայն մարդկության կյանքին:

...Մեր օրերու կյանքը մեծ սպասում է վերշնական և ամբողջական խաղաղության լուսարացին»:

Անցնող տարում խաղաղության ուժերը էլ ավելի անեցին, համախմբվեցին և աշխի ընկնող հաշողությունների հասան պատերազմը կանչելու իրենց վեռականության մեջ:

Այսօր, նոր տարվա շեմքին, մարդկությունը նուզող երատապ հարցը խաղաղության պահպանման խնդիրն է: Բարի կամքի տեր հազարավոր մարդիկ, գիտության, արվեստի, մշակույթի ներկայացուցիչներ, հոգեր մեծ ղեկավարներ պայքարում են խաղաղության համար, կանչելու համար պատերազմի լուսնզն ու սպանալիքը: Նոր պատերազմը հսկայական զաներ կլոյնի մարդկություններից և ողջ բաղադրակրությունը կվերածի վլատակների:

Մեր օրերում, յուրաքանչյուր ազիկ մարդու համար, չկա ավելի բարձր պարտականություն, քան խաղաղության պայքարի մասսակցությունը: Բոլոր ազիկ մարդկանց մեջ կա այն անսասան հավատը, որ ԲԱՐԻՆ ԿՀԱՂԹԻ ԶԱՐԻՆ, ԽԱՂԱՂՈՒԹՅՈՒՆԸ Ա.ՏԵԼՈՒԹՅԱՆ, ԱՐԴԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՆԱՐԴԱՐՈՒԹՅԱՆ: «Ես Խօսիմ զարդարութիւն և իրաւունք Փրկութեան»:

Նոր տարին ուրեմն գալիս է խաղաղության, արդարության, իրավունքի երգը շրբեցին, վասնզի չկա Փրկություն առանց խաղաղության:

Խաղաղության հարցը երբեմ այսին վեռականութեն օրակարգի վրա չեր գրված, որպեստև խաղաղության հարցը, այսօր մասնակեան պահպանելու համար, անխնդելութեն կապվել է բոլանդակ մարդկության բախտի հետ, սերունդների ապագայի հետ:

ՄԱՐԴԿՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐԳԱՎԱԶՄԱՆ, ԲԱՐԵԿԱՑՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՔԸ ԽԱՂԱՂՈՒԹՅՈՒՆՆ է: Անա թե ինչո՞ւ պատերազմը կանչելու, խաղաղությունը պահպանելու համար, անդուն կերպով, վեռականութեն և հաստատակամ պայքարում են երկրագնդի բարի կամքի տեր միլինանակը մարդիկ:

Նոր տարվա շեմքին, քո՞յ երկրագնդի վրա խաղանակեն խաղաղության, եղբայրության, բարեկամության գաղափարները, որպեսզի մերնդմիշտ վեր տրվեն պատերազմի նոր սպանալիքներին և ոչնչացվեն մասսայական ոչնչացման, մահարեց զենքերի բոլոր պաշտաները:

Թո՞ղ նոր տարին լինի օրհնյալ և երջանիկ տարի, և աշխարհի վրա ծագի նշանաւոր խաղաղության ցանկալի արշալույսը, իր հետ բերելով երջանիկ տարվա պայծառ պսակը, ըստ սաղմոսերգութ՝ «Օրիննեսցի պսակ տարւոյ քաղցրութեան բո»:

Թո՞ղ օրինվի նոր տարվա պսակը, և բարի ու քաղցր տարի լինի բոլորի համար, բոլոր երդիկների տակ:

Ինչպես Վեհափառ Հայրապետն է ճշում իր Սննդյան քարոզում, «սիր և խաղաղության

և միասնության ոգին բռլ իշնե ու քազավորե նաև մեր Ս. Եկեղեցին ներս: Այդ ոգիով բռլ լուսավորվին ու շերմանան մտերն ու սրտերը մեր Եկեղեցվո նվիրապետական Աքոններու Գահակալներուն, և սուրբ սեղաններու բռլոր սպասավորներուն, և մանավանդ Մեր հավատացյալ բռլոր զավակներուն»:

Շնորհավո՞ր նոր տարի և Ս. Սննդյան, մեր մոտիկ և հեռավոր եղբայրներ և քույրեր:

